

Jerolima izradio glavni oltar te za zbornu crkvu Sv. Petra i Pavla u Bribiru (u Vinodolu) glavni oltar.

Djela A. Michelazzija, rađena pod utjecajem venec. kiparstva XVIII. st., približila su se najboljim kiparskim ostvarenjima na tlu Hrvatske u XVIII. st. Njegova radionica u Rijeci unijela je u domaću sredinu oblike eur. baroka.

LIT.: R. Matejčić, Antonio Michelazzi »sculptor fluminensis«, Peristil, 1967—68, 10—11. — Horvat—Matejčić—Prijatelj, Barok. Ra. Mat.

MICHELOZZI, Michelozzo di Bartolomeo (Michelozzo da Firenze), tal. graditelj i kipar (Firenca, 1396 — oko 7. X. 1472). U početku se bavi kiparstvom te surađuje s L. Ghibertijem; oko 1423. postaje učenik Donatellov te njegov suradnik na brojnim djelima. U njegovoj se skulpturi spajaju utjecaji rimske plastike (*Ara Pacis*) i toskanske skulpture quattrocenta. U arhitekturi, nakon fasade crkve San Agostino (Montepulciano), još blizu gotici, priklanja se više Brunelleschijevu načinu te postaje jedan od glavnih majstora firentinske renesanse.

Boravio u Dubrovniku 1461—64. i radio na pregradnji gradskih utvrda: dovršio kulu Minčetu i njezino predziđe prema vlastitome drvenome modelu, potom kulu Bokar, kulu Puncijelu i dio gradskoga zida od vrata Pila do samostana Sv. Klare. Nakon eksplozije baruta (1463) u Kneževu dvoru, gotičkoj građevini Onofrija di Giordana della Cave, Michelozzu je kao graditelju u službi Republike povjeren popravak Dvora. On je god. 1464. podnio dubrovačkome senatu projekt potpune pregradnje Dvora u čistome renesansnome stilu, ali je ponuda bila odbijena. Ipak su gotičke arkade prizemlja zamijenjene današnjim renesansnima uz sudjelovanje Michelozzijevih suradnika još iz Italije: Salvija di Michelea i Michelea di Giovannia, pa i domaćih klesara. Neki su stariji kapiteli zadržani, možda nisu izrađeni za njegova boravka u Dubrovniku, već poslije, prema njegovim nacrtima. Nedavno je iznesena i pretpostavka da je M. za boravka u Dubrovniku izradio nacрте ili čak pružio modele za lijevanje dvaju brončanih likova »Zelenaca« na zvoniku gradskoga sata. Radio je i na utvrđivanju Stona, a nakon odlaska iz Dubrovnika kao graditelj utvrda na Hiosu.

LIT.: H. Fölnesics, Studien zur Entwicklungsgeschichte der Architektur und Plastik des XV. Jahrhunderts in Dalmatien, Jahrbuch CC, 1914, str. 1, 65, 143. — Lj. Karaman, Umjetnost u Dalmaciji, XV. i XVI. vijek, Zagreb 1933, str. 23, 64. — C. Fisković, Naši graditelji i kipari XV. i XVI. stoljeća u Dubrovniku, Zagreb 1947, str. 23, 30, 91. — L. Beritić, Utvrđenja grada Dubrovnika, Zagreb 1955, str. 84—95. — A. Deanović i J. Tenšek, Predziđe dubro-

vačke Minčete u zamisli Michelozza, Prilozi—Dalmacija, 1980 — I. Fisković, Dubrovački »Zelenaci«, ibid., 1991. R.

MICHELIELI, Valerije, kipar i slikar (Pučišća, otok Brač, 17. IV. 1922 — Zagreb, 3. X. 1981). Diplomirao na Akademiji u Zagrebu 1949 (F. Kršinić). Usavršavao se u Italiji i Francuskoj. Bio je suradnik Majstorskih radionica V. Radauša (1949—51) i F. Kršinića (1951—55), te profesor na Akademiji u Zagrebu 1962—81. Nastupio je kao avangardni kipar koji prekida s tradicijom, suprotstavljajući joj se ekspresionističkim nemirnom novih oblika. Konceptija punoga volumena, ostvarena u portretima (*Portret Mime*, 1951; *Toma*, 1954), razvija se usporedo s istraživanjem mogućnosti erodirane forme, koja teži čistom i snažnom izrazu. Michielijev ekspresionizam izražava ljudsku dramu, posebno u sadržajima iz II. svj. r. (*Talac*, oko 1957; *Meta*, 1963; *Komad škrabe*, 1973). Vertikalizam njegove skulpture, blizak gotici i nekim strujanjima moderne plastike (A. Giacometti), izraz je spiritualnih težnji u okviru osobnoga stila koji je često doveden do naturalističke grčevitosti. U ciklusima pasa (1950—81) i konja (1955—60) radi skulpture životinja u rasponu od izrazito ekspresionističkih do nefigurativnih. Posebno mjesto u njegovu opusu imaju *Stomljena krila* (1961—62, 1966), skulpture zgrčenih tijela. U slikarstvu obrađuje najčešće animalističke motive, ponekad u duhu Deškovićeve ekspresije (*Reportaža s asfalta*, 1973; *Pas*, 1978). — Autor je memorijalnoga spomenika u Pučišćima (1956), spomenika poginulim brodogradilišnim radnicima u Splitu (1958) i figure *Bračanka* u Bolu (1960). Sudjelovao je na Izložbi petorice mladih zagrebačkih umjetnika u Zagrebu 1955 (M. Stančić, Lj. Ivančić, J. Vaništa, I. Kožarić, V. Michieli) i na izložbama Ateljea »Biafra« (1970, 1971). Monografska izložba priređena mu je u Zagrebu 1983. Radio je reljefe i plakete, bavio se crtežom.

LIT.: R. Putar, Na izložbi petorice, Narodni list, 20. II. 1955. — M. Mestrovic, Valerije Michieli, Vidici, 27. IV. 1957. — V. Bužančić, Jedinstvo osobe i djela, Slobodna Dalmacija, 9. X. 1981. — Z. Tonković, Valerije Michieli, u katalogu: Galerija Bol, Bol 1981. — D. Schneider, Valerije Michieli (katalog), Zagreb 1983. — V. Bužančić, Michieli, Bol 1985. Z. Poz.

MICHELIELI-VITTURI, Radoš-Ante, polihistor (Split, 24. VIII. 1752 — ?, 1822). Među njegovim arheološko-povijesnim traktatima ističu se *Lettere due di Socrate a Melito e di Batone Dissidiato a Tiberio Cesare sulla Dalmazia a tempo de' Romani* (Venezia 1817) i *Lettera di Diocleziano a Massimiliano Erculeo* (Venezia 1817). Njegova rasprava *Saggio sopra l'antica città di Salona* (Venezia 1779) jedan je od najranijih pokušaja monografske obrade povijesti i spomenika ant. Salone.

LIT.: Š. Ljubić, Dizionario biografico degli uomini illustri della Dalmazia, Vienna 1856. R.

MICIĆ, Branko, književnik i slikar (Sošice kraj Jastrebarskoga, 22. X. 1898 — Pariz, 1940?). Brat Lj. Micića, djelovao pod pseudonimom *Branko Ve Poljanski*. Pohađao Učiteljsku školu u Zagrebu. Poč. 1921. u Ljubljani pokreće reviju »Svetokret«, a 1921/22. uređuje u Zagrebu časopis »Kinofon«. U Beču boravi 1921. a u Berlinu 1922. God. 1922. izdaje jedan broj anti-dada revije »Dada-Jok«. Objavljivao u »Zenitu« i ljubljanskoj reviji »Tank«. U Pariz odlazi 1927. i počinje intenzivno slikati. Njegovi iznenađujuće maštoviti crteži i slike nastali su između 1926—30. U crtežima prevladava ironija a na slikama sumorna atmosfera gradskih ambijenata. Uz samostalnu izložbu u Galeriji Zborowsky 1930. objavljuje svoj *Manifest Panrealizma*. Pretpostavlja se da je umro kao klošar u Parizu poč. 1940.

LIT.: Z. Markuš, Branko Ve Poljanski, Umetnost (Beograd), 1974, 40. — Zenit i avangarda 20-ih godina (katalog), Beograd 1983. Ž. Ké.

MICIĆ, Ljubomir, književnik (Sošice kraj Jastrebarskoga, 16. XI. 1895 — Kačarevo kraj Pančeva, 14. VI. 1971). U vremenu do I. svj. r. aktivan u Srpskome omladinskom udruženju »Polet« u Karlovcu, a 1913/14. tajnik je Srpske đacke omladine u Zagrebu. Mobiliziran je 1916. Kraće vrijeme boravi u Samoboru i Osijeku, a po završetku rata postaje povjerenik Narodnoga vijeća SHS u kotaru Glina i Petrinja. Objavljuje kazališne i lik. kritike. God. 1921. pokreće u Zagrebu časopis »Zenit«, koji poslije 1923. izlazi u Beogradu. Poč. 1927. odlazi u Francusku, gdje nastavlja svoj književni rad. U Beograd se vraća 1936. i postupno se povlači iz javnoga života. — Kao urednik »Zenita«, internacionalne revije za novu umjetnost, M. je razvio snažnu međunarodnu suradnju i aktivnost. U časopisu su surađivali mnogi istaknuti predstavnici eur. likovne i književne avangarde. Prvi brojevi »Zenita« još su u znaku ekspresionizma, nakon čega se revija okreće prema konstruktivizmu. Zbog »komunističke propagande« časopis je zabranjen 1926. — God. 1923. M. piše i objavljuje monografiju o kiparu

V. MICHELIELI, *Talac*. Zagreb, Moderna galerija

A. Archipenko, a 1924. priredio je u Beogradu »Zenitovu međunarodnu izložbu nove umetnosti«, na kojoj sudjeluju A. Archipenko, W. Kandinsky, L. Moholy-Nagy, O. Zadkine, El Lissitzky, R. i S. Delaunay, M. Chagall, S. Charchoune, A. Gleizes, L. Tihanyi, V. Biller, V. Foretić, V. Gecan, Jo Klek (J. Seissel), M. S. Petrov, A. i T. Černigoj, J. Bijelić i E. Stepančić.

BIBL.: Kroz Proletnji salon 1920, Nova Evropa, 1920, 12; Savremeno novo i slučajno slikarstvo, Zenit, 1921, 10; Arhipenko — nova plastika, Beograd — Zagreb 1923; Nova umetnost, Zenit, 1924, 35.

LIT.: Zenit i avangarda 20-ih godina (katalog), Beograd 1983.

Ž. Ké.

MIČIN, Milan, slikar (Vodice, 30. IV. 1932). Završio Školu primijenjene umjetnosti u Zagrebu 1960. Bio je oblikovatelj u tvornici »Kristal« u Samoboru (1962/63). God. 1964. odlazi u Rim, od tada naizmjenično boravi u Italiji i Hrvatskoj. U crtežima i slikama na ekspresivan način interpretira biljne, životinjske i figuralne motive. Radi mozaike, reljefe, dekorativne panoe, vitraje i zidne kompozicije. — Samostalno izlagao u Samoboru, Rimu, Ferrari, Veroni, Lausanni, Hamburgu, Zadru, Šibeniku i Zagrebu.

LIT.: A. Travirka, Milan Mičin (katalog), Zadar 1983.

Ž. Sa.

MIDNJAN, selo SZ od Vodnjana. Jednobrodna ranoromanička crkva Sv. Martina (5×7 m) s izbočenom i dubokom polukružnom apsidom sagrađena je na ruševinama veće starokršć. ili ranosrednjovj. sakralne građevine. U novijoj su građevini upotrijebljeni dijelovi poda i stilobata pregrade te ukrašeni dovratnici od vapnenca; dio pilastra od vapnenca s pleternim ukrasom nalazi se kao spolij u zvoniku iznad zabata pročelja. Romanička (?) crkva Sv. Germana (12,4 × 21,5 m) s izbočenom i plitkom pravokutnom apsidom u ruševnu je stanju. U suhozidnim ogradama nađeno je više dijelova kamenoga crkv. namještaja a na jednome kamenome stupiću ranoromanička figura ljudske glave.

LIT.: B. Schiavuzzi, Attraverso l'agro colonico di Pola, Atti e Memorie SIASP 1908, 24, str. 102 — 103. — D. Rismondo, Dignano d'Istria nei ricordi, Ravenna 1937. — B. Marušić, Novi spomenici ranosrednjovjekovne skulpture u Istri i na Karnerskim otocima, Bulletin JAZU, 1956, 8, str. 10. — Isti, Djelatnost srednjovjekovnog odjela Arheološkog muzeja Istre u Puli, SHP, 1956 — 58.

Br. Ma.

MIDŽOR, Aleksandar (Saša), kipar i medaljer (Split, 15. II. 1939). Školu za primijenjenu umjetnost završio u Zagrebu 1960, potom studira na Akademiji (F. Kršinić), a kiparsku specijalku kod istoga profesora završio 1967. Radi kao profesor na Školi za primijenjene umjetnosti u Splitu od 1968. U početku radi meko oblikovane ženske aktove, nakon čega se opredjeljuje za apstraktnu skulpturu — heraldički komponirane toteme i reljefe u aluminijskome limu. Istančanim osjećajem za volumen i finim zlatarskim umijećem radi medalje (M. Krleža, 1986; Autoportret, 1989) i sitnu plastiku (Sv. Duje, 1990). God. 1990. radi u drvu ciklus Ribe. — Samostalno izlagao u Parizu (1967), Splitu (1968, 1976, 1983, 1990), Rijeci (1977), Omišu (1986) i Kaštel Novome (1990).

LIT.: K. Prijatelj, Stipe Dizdar i Aleksandar Midžor (katalog), Split 1976. — S. Kelava, Ivan Krstulović i Aleksandar-Saša Midžor (katalog), Split 1990.

K. Ma.

MIFKA, Ljerka, književnica (Zagreb, 22. III. 1943). Završila Filozofski fakultet u Zagrebu 1966. Piše pjesme, književne i lik. kritike i eseje, predgovore u katalozima (I. Kožarić, M. Bosanac, N. Cetinić, B. Černoš, M. Muljević, Z. Keser, M. Ujević, B. Bogdanović, M. Lah). Bila je urednica lik. rubrike u časopisu »Čovjek i prostor« (1976 — 80). Bavi se prevodjenjem. BIBL.: Eseji, Zagreb 1970; Pejzaži Marina Tartinia, Telegram, 1972, 25; Slikarstvo Frane Šimunovića, Dometi, 1976, 10; Kiparstvo Ksenije Kantoci, ibid., 1976, 11; Aktualne tendencije u umjetnosti, ČIP, 1976, 12; Meandri Julija Knjžera, ibid., 1977, 1; Crteži Josipa Vanište, Izraz (Sarajevo), 1977, 7.

Ž. Sa.

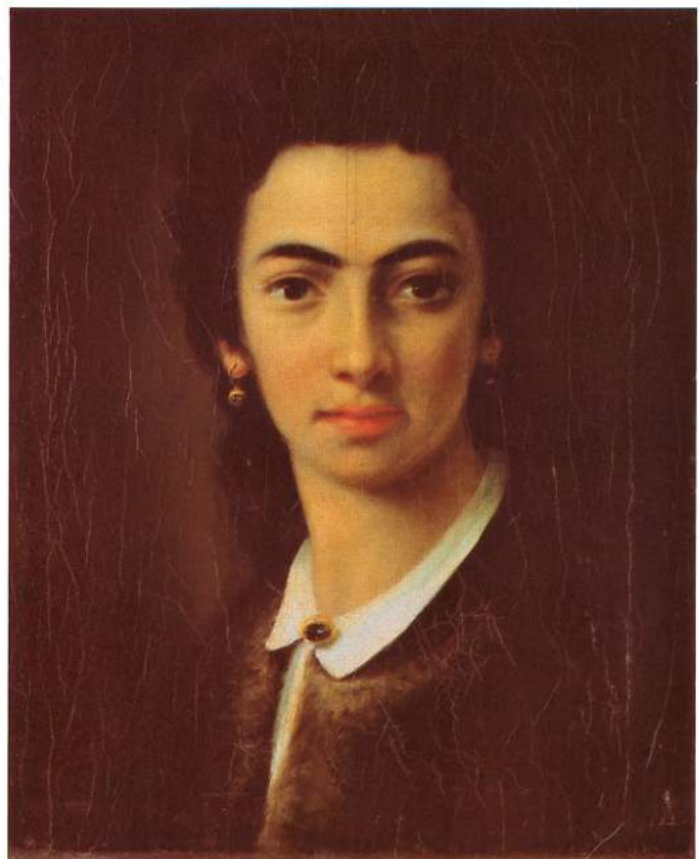
MIHALFFI, Ivan, zagrebački zlatar (XVII. st.). Spominje se kao zagrebački građanin 1601. Izradio 1606. srebrni okov plenarija (plosnate kutije) s pozlaćenim reljefnim raspelom, likovima svetaca i medaljonima evanđelista (riznica zagrebačke katedrale).

LIT.: I. Bach, Zlatari Zagreba u XVII. stoljeću, Iz starog i novog Zagreba, V, Zagreb 1974, str. 17.

MIHANOVIĆ, Antun, književnik i diplomat (Zagreb, 10. VI. 1796 — Klanjec, 14. XI. 1861). Pravo studirao u Beču. Preteča ilirskoga pokreta: 1815. napisao je *Reč domovini od hasnovitosti pisanja vu domorodnom jeziku*. Kao konzul u Solunu bavio se numizmatikom i skupljao srednjovj. rukopise. Njegova zbirka od 38 dragocjenih ćirilskih rukopisa (danas u Arhivu HAZU) potječe iz makedonskih manastira, pretežno iz Lesnova. Skupljao je i tur. dokumente.

LIT.: V. Mošin, O podrijetlu Mihanovićeve ćirilске zbirke, Slovo, 1955, 4 — 5.

R.

K. MIHANOVIĆ, Portret sestre Sidonije. Zagreb, Hrvatski povijesni muzej

MIHANOVIĆ, Ćiril, kipar (Solin, 4. VII. 1925). Diplomirao na Akademiji u Zagrebu 1952 (V. Radauš). Bio je suradnik Majstorske radionice V. Radauša 1952 — 54. Izlaže od 1956. Autor je javnih spomenika i poprsja u Zagrebu (*Majka i dijete*, *Odmor*, *Marijan Badel*, *Mirko Bukovec*), tradicionalne figurativne orijentacije. Izveo reljef *Panta rei* u zgradi Zavoda za platni promet u Zagrebu. Slika motive iz Dalmacije (interijeri), u kojima ističe karakteristične pojedinosti nar. graditeljstva.

Ma. B.

MIHANOVIĆ, Karolina, slikarica (Jablanac, 15. II. 1847 — Pariz, 15. V. 1895). Počela je slikati u djevojačkoj školi u Temišvaru; 1861 — 63. učila slikarstvo kod G. F. Locatellija u Veneciji. Potom je živjela u Bjelovaru, Budimpešti, Beču i Parizu. Nakon udaje (1867) prestala je slikati. Sačuvane slike, što ih je radila za boravka u Veneciji i Bjelovaru, odaju duh tal. akademizma (*Madona*) i istančane senzibilnosti (*Portret sestre Sidonije*, *Portret bake Jozefine Masek*). Izlagala je u Zagrebu. Njezine su slike (sakralni sadržaji, žanr-prizori, portreti) najvećim dijelom izgubljene.

LIT.: A. Bulat-Simić, Karolina Mihanović, Peristil, 1960, 3. — Slikarstvo XIX. stoljeća u Hrvatskoj (katalog), Zagreb 1961. — M. Schneider, Portreti 1800 — 1870 (katalog), Zagreb 1973.

R.

MIHANOVIĆ, Zvonimir, slikar i grafičar (Sitno Donje kraj Splita, 12. VIII. 1946). Završio Pedagošku akademiju u Splitu 1969 (A. Kaštelančić). Studirao na Akademiji di Brera u Milanu, diplomirao na École des Beaux-Arts u Parizu 1976 (A. Zavaroa). Slika hiperrealističke kompozicije minucioznom fotografskom tehnikom (tzv. foto-realizam ili radikalni realizam). Bilježi poetičnost zavičajnih krajolika i motiva s otoka i priobalnih mjesta. Traga za ostacima duha i načina života koje su ljudi toga podneblja stoljećima gradili (*Suton*, 1981; *Odlazak na ribe*, 1982; *Sam*, 1987; *Spremnosti na polazak*, 1991; *Prvo svjetlo*, 1992). Samostalno izlagao u Zagrebu, New Yorku, Los Angelesu, Parizu, Chicagu, Palm Beachu, Aspenu, Houstonu.

ilustracija na str. 572

LIT.: I. Zidić, Zvonimir Mihanović (katalog), Zagreb 1982. — S. Preston, A Timeless Solitude Zvonimir Mihanović, US Art (Minneapolis) 1989, 8. — O. Vujović, Zvonimir Mihanović, Kontura, 1992, 11 — 12.

K. Ma.

MIHATOV, Mojmir, karikaturist (Zadar, 27. IX. 1952). Završio Školu za primijenjenu umjetnost u Splitu i lik. odsjek Pedagoške akademije u Zadru. Karikaturu objavljuje od 1968. u dnevnom tisku (*»Večernji list«*, *»Vjesnik«*, *»Slobodna Dalmacija«* i dr.). Jasnim crtežom i promišljenim analitičkim postupkom radi u kombiniranim tehnikama (pero-tuš, akvarel,